

צבי ואתרעי בן ומסר לן אורייתא

בסיעתא דשמיא

גליון

להבות אש

תורות עובדות והנהגות מרבוה"ק זיע"א

פרשת ראה

תשפ"ו

יו"ל ע"י מערכת תורת אש דחסידי

קרעטשניף סיגעט

בגשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

בגשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

בי ושי"ר דבר ה' וכל מעשהו באמונה

צדיק כחמד ופדח כא"י בלבנון ושמח

יו"ל ע"י

מכון תורת אש

להוצאת והפצת תורת רבוה"ק
מקרעטשניף סיגעט

פרשת ראה

שנת תשפ"ו

גליון ש"ב - שנה ז'

© כל הזכויות שמורות

להשיג את הגליון באימגיל

נא לשלוח בקשה אל

m@torasesh.com

להארות הערות ותרומות נא להתקשר

347.291.1133

מי שיש לו חידושי תורה, כתבים או
טעיפס מרבוה"ק זיע"א שלא יצאו עדיין
לאור נא לפנות למערכת, ותשוחח"ל.

מערכת קול קרעטשניף

מוחנעשה והנשמע בחצרות קדשינו ובצל הקודש, דברות קודש,
חודעות, זמנים, ושמחות אנ"ש.

חוץ לארץ: 605-781-6306

ארה"ק: 077-26-12-799

שמעו ותחי נפשכם

עצמם באופן כזה שהיה להם במוח חוש הראיה והשמיעה כידוע.

וזה נרמז בדברי הבעל הטורים, ראה אנכי שבעשרת הדברות, שזכו ישראל אז למדריגה זו, ויובן בזה גם כן מה שכתוב בתורה ראו כי ה' נתן לכם השבת (שמות טז, כט), כי השבת הוא תיקון לחטא העגל כדאיתא (שבת קיח:): אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו, והזוכה חוזר למדריגה של קבלת התורה.

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה (דברים יא, מ). ואיתא ד'היום' נקרא ראש השנה כידוע (זוה"ק ח"ג רלא.), וירמוז הכתוב על עבודת חודש אלול, שהימים האלו מסוגלים לתשובה ולתיקון המעשים בשלמות בתורה ומצוות, על כל אשר עשה מראשית ועד אחרית שנה, ולמען לא ניגע לריק, שתהא שנה זו נחשבת עבורו 'שנה', והיינו על ידי תשובה שבחודש אלול לתקן מה שחיסר בשלימות התורה והתפילה.

ואנו מסיימים בראש השנה בתפילת מוסף עם הפסוק וצדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות את כל המצוה הזאת לפני

א'ראה אנכי נותן לפניכם היום וגו' (דברים יא, כו). ולכאורה קשה על לשון 'ראה', וכי איך שייך לשון של 'ראיה' על 'קול' התורה של משה רבינו, שהוא דבר הנשמע.

ובבעל הטורים "ראה אנכי, ראה אנכי שבעשרת הדברות", ולבאר, דהנה איתא שבשעת בריאת העולם היו כל החושים שווים, וכח הראיה ושמיעה היו כאחד, שהיה אפשר לראות הנשמע, ומשום חטא של עץ הדעת, נתפרדו החושים, ובה נתפרש הכתוב אין שלום בעצמי מפני חטאתי (תחלים לח, ד), שאין כוח החושים כולם שווים, אבל בשעת קבלת התורה פסקה זוהמתן מחטא של עץ הדעת (שבת קמו.), וחזרו למדריגתן הראשונה של לפני חטא עה"ד, ובשעת קבלת התורה היו רואין את הנשמע (רש"י שמות כ, טו), והוא דכתיב וכל העם 'רואים' את הקולות (שם כ, טו), וכאשר חטאו בעגל ירדו מהמדריגה הנ"ל.

וזה שנתכוון מרע"ה לומר לבני ישראל, שאם ישימו על ליבם לקבל עליהם ולקיים את כל מצות ה', יזכו לחזור למדריגה הזאת, וכאשר חזינו אפילו בדורות האחרונים הבעש"ט הק' ותלמידיו ותלמידי תלמידיו, אשר תיקנו

כי ירחיב ה' אלקיך את גבולך וגו' (דברים יב, כ), ובמדרש (דברים רבה ד, ח) מתן אדם ירחיב לו ולפני גדולים ינחנו (משלי יח, טז). ואמרו חז"ל (ברכות נז: ג') דברים מרחיבים דעתו של אדם דירה נאה ואשה נאה וכלים נאים, ועיין במהרש"א בחידושי אגדות שפירש על צד השלילי, 'היינו שיהיה דעתו ונפשו רחבה למיהדר אחר תענוגי עוה"ז כמ"ש בבלעם ונפשו רחבה', ואפשר לומר שזה רק מי שמנצל כל הדברים למלאות תאוותו הגופניות, אבל כשזוכה אפשר שיהיו באמת כל הג' דברים מסייעים לעבודת ה', כאשר עובד את הבורא ית"ש בג' אלו הדברים, וממילא מתקיימים בו, על ידי שמקשר אותם בשורש השפע העליון שהדברים הנ"ל ניתנו לו לתכלית זו, כדאיתא באור החיים הק' (פ' בחוקת) שהברכות אינם שכר המצות רק שלא יהיה לו מניעות בעבודת השי"ת.

והנה אמרו חז"ל (פסחים מט: כ) כי עם הארץ אסור לו לאכול בשר, אבל בת"ח [אינו כן] כמובא בחז"ל (בבא קמא עב). על האמורא ר' נחמן שלא דקדק בעומק הענין כי לא אכל בשרא דתורא ולא הוי צלילא דעתיה, וזה כי ירחיב ה' את גבולך, בג' דברים שמרחיבים את דעתו של אדם, ואמרת אוכלה בשר, שיבוא ליישוב הדעת ולהתרחבות המוחין לעבודת השי"ת, ואמרה התורה הק' בכל אות נפשך, שהנפש צריך לזה להרחיב דעתו לה', באופן כזה תאכל בשר, וזהו שמרומז גם

ה' אלקינו כאשר צונו (דברים ו, כה), וסופי תיבות וצדקה תהיה לנו כ"י, הוא הצירוף של חודש אלול כידוע (תיקו"ז ט: בני יששכר מאמרי חודש אלול מאמר א' אות א'), שבחודש אלול אפשר לתקן את השנה כולה על ידי תשובה שנוהר בתורה ובתפילה ומעשים טובים כעת בשלימות גדול שיתוקן על ידי זה כל התורה ומצות מכל השנה, וזה שאנו צועקין ראש השנה ויום הכיפורים ותשובה ותפילה וצדקה בקול גדול, דבראש השנה ויום הכיפורים על ידי התשובה ותפילה וצדקה מחודש אלול נתעורר צעקות גדולות בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ותשובה ותפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה, אבל באם צועק רק בשעת המשפט מובן שיוכל להתעורר ח"ו מאמר הידוע (גיטין נו). אי מלכא אנא עד השתא מאי טעמא לא אתית לגבאי.

והנה תיקנו חכמינו סדר הפרשיות בדבור השנים פרשת ראה הוא שבת שמברכין ראש חודש אלול, או ר"ח אלול, להזהיר כבר מעכשיו, על ענין תשובה ותיקון המעשים, ולא לחכות לזמן המשפט, וזה שנרמז בפרשה ראה אנכי נותן לפניכם היום, שכבר מעכשיו יעורר לבבו לזכור את היום הראש השנה, כאשר מלך במשפט יעמיד ארץ, שבו תלוי הברכה והקללה, ובמה תלוי, את הברכה, איך אפשר לקבל הברכה, אשר תשמעו אל מצות ה' וגו'.

קיום המצוה, אזי 'ושמעת', שיוכל לקיים מצות הבורא ב"ה כתיקונם.

עשר תעשר וגו' (דברים יד, כב). ואמרו חז"ל (תענית ט.) עשר בשביל שתתעשר, בהקדם הא דאיתא בקדושת לוי הק' (פרשת ד"ה עשר תעשר) פתוח תפתח על ידי פתיחת ידו לצדקה יפתח השפע העליון, ע"כ. כי אם הוא פותח ידו לצדקה מעורר עד בחי' חכמה, וממילא בחכמה פותח שערין שיושפע השפעה מעילא מכל ברכתא מבחי' חכמה ועד למלכות, והמלכות השפעתו עד אין סוף, וכתוב (מלאכי ג, י) ובחנוני נא בזאת אמר ה' אם לא אפתח לכם וגו' והריקותי לכם ברכה וגו', וטעמא בעי כפל הלשונות 'פתח תפתח', וגם ואני וגו' 'אפתח' לכם 'והריקותי' לכם, וגם 'עשר תעשר', אלא שעל ידי שהוא פותח השפע, והריקותי לכם לאלו שפותחין השפע ברכה עד בלי די.

וזהו עשר 'בשביל' מלשון שביל [וצינור], כאשר אמר הרה"ק מרוזי"ז זצ"ל זיע"א על המאמר חז"ל כל העולם ניזון 'בשביל' חנינא בני (תענית כד:). וזה 'עשר', על ידי המעשר תתעשר, 'בשביל' השפע תתעשר על ידי זה, ולזה הטעם קורין זה ביום טוב, שתכלית המעשרות שיוכל לעלות על ידי זה למדריגה העליונה עד שיגיע לראות

במדרש מתן אדם ירחיב לו, שיהיה לו בפשטות הרחבת הדעת כבני אדם, ולפני גדולים ינחנו, כי זה יביאנו שיהיה כגדולים להרחיב דעתו לה', ולהתעלות בגדולות ונפלאות ועמקות התורה, עד שיתקיים בו 'ועשיתי לך שם כשם הגדולים' (דה"י א יז, ח).

כי עם קדוש אתה לה' אלוקיך ובך בחר ה' וגו' (דברים יד, ב), וברש"י הק' קדושת עצמך מאבותיך. הנה כתיב קודם (שם יד, א) לא תתגודדו וגו' שלא ילכו בחוקות הגוי, וכיון שישמור את עצמו מקודם להיות נזהר בזה, אז ממילא יש לו כבר קדושת ישראל מאבותיך, ואחר כך 'ובך' בחר ה', שאם יזכה לעבודה מצד עצמו גם כן יבחר בו ה'.

שמור ושמעת את מצות ה' (דברים יב, כח), וברש"י הק' ושמרתם זה משנה. כי האדם אפילו שמקיים מצות ה' ומתפלל, אבל הוא כחרש נדמה שלבו כלב אבן ל"ע ישמרנו ה', אבל כשלומד התורה לפני התפילה ולפני כל מצוה כתיקון משה במס' מגילה (לב.), אז ולבבו ישמור ושב ורפא לו (ישעיה ו, י), וזה 'שמור', זה משנה, שאם ילמוד לפני התפילה ולפני

להבות אש

את פני ה', כי כשם שבא לראות כך בא להשראת הקדושה הוא בבחינת יאר פניו ליראות (חגיגה ב.) וכיון שאפשר אתנו סלה (תחלים סז, ב.).

שעור חומ"ד
מריבה"ק בעל
קדושת צבי זצ"א

נהרי אש

לפני ה', אין למעשיו חשיבות גדולה בשמים, משל למה הדבר דומה, להויז בחור שנכנס לרבי לשמש לפניו, והוא עומד בלא דרך ארץ, ובאופן זה הוא מכניס כוס חמין לרבי, שהוא מבטל את הטעם של כל הפעולה שעושה לטובת רבו, כיוון שהוא נכנס ללא דרך ארץ, וכמו כן כשמקיימים מצוות לפני השי"ת ואין מרגישים פחד ה', אין שום טעם במצוה זו.

וזהו 'ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה', ואז יהיה 'לשמור מצוות ה'", שאז יהיה חשיבות במעשים שהוא עושה, כי איזה חשיבות יש במה שמקיימים מצוות ה' ללא שום יראה, כי אם כמי שפורע חוב לחבירו, שהוא הולך להתפלל רק כדי לפרוע החוב, זהו מעשה שיכול לעשות אחד לשני, אבל היתכן שיתנהג באופן זה כלפי מלך מלכי המלכים.

קודם כל מעשה מצוה יהיה בעיניו כמי ששמע עכשיו ציווי זה

אראה אנכי נותן לפניכם היום וגו' (דברים יא, כו). בכל עת שהאדם עומד לקיים אחת מכל מצוות ה' ללמוד תורה או להניח תפילין וכדומה, ישים לנגד עיניו כאילו השי"ת מדבר עמו עכשיו ואומר לו לקיים מצוה זו, שהשי"ת אומר לו להשכים עכשיו ולהניח תפילין, והשי"ת מצוה עליו שלא לדבר דיבורים אלו.

וזהו ראה אנכי נותן לפניכם 'היום', שכל ענין שהאדם מקיים בעולם, יהיה זה בעיניו כאילו הוא שומע עכשיו דבר זה מפי הגבורה, כפי מה ששמענו מפי הגבורה הדיבור של אנכי, שהרי כל הנשמות היו בהר סיני, ותמיד יהיה בפחד זה.

לקיים המצוות מתוך יראה

דרך קבלת קבלה טובה
ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה. זקה"ק היה אומר שהענין של 'היום' שייך בברכה וקללה, שהנה מי שמקבל על עצמו קבלה טובה, יקבל הקבלה על היום

וכענין הזה פירשנו בסעודה שלישית על הפסוק 'ועתה ישראל מה ה' אלהיך שואל מעמך כי אם ליראה' וגו' (דברים י', י) כי מי שמקיים מצוות ה', שהוא עוסק בתורה ובתפילה ובשאר מצוות אבל אין לו יראה

^א שיעור חו"ר א' וב' ראה תשס"ב.

להבות אש

יתחיל בפעם אחת, 'עקב לא תשמעון', שיתחיל בלהמנע פעם אחת, שכן בכל מעשה שעושה כנגד השי"ת הוא נעשה רשע, ולכן יזהר שלא לעשות שום מעשה.

ההכנה לימים הק' מתחיל כבר בט"ו באב בראש חודש אלול מתחילים כבר הימים הק' עצמם, שעל הימים הללו נאמר א'ני 'לדודי ו'לדודי ל'י, ומחמשה עשר באב מתחילים ימי ההכנה לחודש אלול.

הכח לראות מהו הברכה

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה. האדם שזוכה לעבוד את ה', והוא מרגיש טעם במה שהוא עובד את השי"ת, יש לו הכח להראות גם לזולתו את האור שיש במי שהולך בדרך הטובה, שיש לו הכח להראות לזולתו שירגיש את האושר במה שהולכים בדרך ה', ובמה שמקיימים תורה ומצוות. וזה היה כוחו של משה רבינו, 'ראה אנכי נותן לפניכם היום', אני זכיתי לראות הדברים, וגם אתם יכולים לזכות לראות הדברים, לראות ולהשיג, 'את הברכה' מהו הברכה, 'אשר תשמעו אל מצות ה' אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום', ודבר זה אתם יכולים לראות בעצמכם, וגם תראו מהו 'והקללה', 'אם לא תשמעו אל מצות ה' אלהיכם, שזה הקללה הגדולה ביותר, שזה מביא את האדם לידי כל הקללות.

הזה להתפלל בכוונה או שלא להפסיק בשעת לימודו, או שלא יברר איזה ענין שאין לו נפקא מינה בדבר זה, או שהיום יזהר בכוונת האכילה כמו שמבאר בצעטיל קטן, וכמו כן כשמקבל על עצמו שלא לעשות מעשה זה, לא יקבל הדבר באופן ששוב לא יעשה לעולם מעשה זה, שלעולם לא יאכל מאכל שהוא ערב לחיכו, או שלעולם לא ידבר לשון הרע וכדומה, אלא יקבל על עצמו שהיום לא ידבר דברים בטלים וכדומה, שיקבל כל קבלה טובה ליום אחד.

וזהו 'ראה אנכי נותן לפניכם היום' ברכה וקללה, שבכל קבלה טובה יחשוב שהוא מקבל על עצמו קבלה זו רק ליום אחד בלבד, ולגבי שלא לעשות יחשוב שרק היום לא יעשה מעשה זה.

ועל פי זה פירשתי בס"ג מה שנאמר בפרשת עקב (דברים ז, יב) והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה, ונאמר שם עוד (שם ח, כ) עקב לא תשמעון בקול ה' אלהיכם, ושני הענינים הם אמת, שכאשר יקבל על עצמו קבלה טובה, חושב לו האדם שאינו יכול לקבל על עצמו קבלות אלו, ללמוד כל ספר השל"ה, אבל הדרך היא להתחיל היום בלימוד קטן, שילמד היום קצת גמרא, ואל יאמר איזה חשיבות יש במעשי, והלא לעולם לא יעלה הדבר בידו, אלא יתחיל היום במשהו, 'עקב תשמעון', שיתחיל בעבודתו היום, וכמו כן במה שאסור לעשות, אל יאמר שמה שנמנע פעם אחת אין בזה מאומה, אלא

הזהירות שלא יסור הסרה אחת

וסרתם מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם היום ללכת אחרי אלהים אחרים (דברים יא, כח). שמעתי מהאדמו"ר מקלויזנבורג שפירש, הנה כשהרכבת נוסעת על המסילה, שיכולים לנסוע שם מאות רכבות, אבל כשהרכבת יורדת במשהו אחד מהמסילה, יש מהפכה שלימה, וכמו כן כשיש וסרתם מן הדרך, אפילו אם סרים רק בפסיעה אחת, במשהו אחד, עי"ז באים לידי ללכת אחרי אלהים אחרים וגו'.

ובאמת שכך התחילו כל הצרות, שכן את האגודה יסדו כנגד הציונות, שהם התחילו להוריד את בני ישראל משמירת התורה והמצוות, ואז הקימו את האגודה, וכאשר לא היה להם ברירה, הדפיסו גם בלאט, וקודם לזמן זה לא היה מושג של בחור שקורא צייטונג, אבל אז ראו שיש דבר זה, ועי"ז שסרו בפסיעה אחת, עי"ז נמשכו לרדת עוד ועוד, שע"י שיש וסרתם, סופו מי ישורנו, ויש להזהר בזה הרבה, שלא לסור אפילו פסיעה אחת.

לפעמים די במה שמתפללים פעם אחת שלא במנין, וכבר נדמה לאדם שהותרה הרצועה ויוכל לעשות ככל אשר יחפוץ.

האדמו"ר מקלויזנבורג היה הרבי היחיד בשנים לאחר המלחמה שהרבה לדבר מאושוויץ, ששאר הצדיקים לא דברו מאומה ממה שהיה שם, כי מהרה"ק

מבעלזא והרה"ק מסאטמאר ועוד צדיקים לא שמעו מאומה בענינים אלו, והוא היה היחיד שדיבר, והיה בוכה בכי גדול בשעת דיבוריו, שכן הרבנית שלו, בתו של העצי חיים, וי"א יוצאי חלציו, כולם נהרגו באושוויץ, וכאשר היה מדבר מהם היה בוכה בדמעות שליש, והיה אומר בקולות שהקריב י"א קרבנות.

מגדלות אביו הק'

בשעת המלחמה הייתי בסיגעט אצל זקה"ק, ואבי הק' היה בבראדשין, והסתתר בבונקר מתחת למקוה, ואחד מבחורי העיר הכניס לו מאכלים דרך גדרים, ומסר נפשו בזה.

ושמעתי ממנו כשהיה בתל אביב שאבי הק' היה אומר לו, אחד מבני ישראל בחיים, והוא ישלם לך על כל מה שאתה עושה עבורי, ובכל השנים לא הגיע אלי, אבל כאשר היה צריך לישועה גדולה הגיע עם עוד אחד מבני בראדשין ואמר לי אותו איש שבא עמו, הנה אביך צוה שאתה תשלם לו על כל מה שעשית עבורו.

ובזה שאמר לו אבי הק' דיבור זה, מלבד מה שבירך אותי שאשאר בחיים, גם הוא נתברך על ידו שישאר בחיים, כי כמעט ולא נשארו פליטים מהעיר בראדשין, ואני הכרתי עוד אחד שנשאר בחיים, שאותו לקחו לרוסלאנד, ועי"ז ניצול.

להבות אש

כשהיה אבי הק' בא לסיגעת היה מברך כל אחד ואחד בברכת שלום עליכם והיה מברכו בעצימת עיניים אך בחביבות גדולה.

הברכה עצם קיום המצוה

את הברכה אשר תשמעו אל מצות ה' אלהיכם (דברים יא, כז). כשהאדם מתחיל לעסוק באיזה דבר, לא יהיה מחשבתו שירצה להצליח, אלא כל מחשבתו יהיה, שיוכל לעבוד את השי"ת, וזהו 'את הברכה', מהו הברכה, 'אשר תשמעו', עצם קיום רצון הבורא.

ע"י הברכה ישמעו

הרבי ר' מאיר מפרעמישלאן זי"ע אמר שכאשר הוא מברך אדם מישראל, כשהוא שב לביתו נתגלה לו שיש בורא עולם, ועל פי זה יש לפרש הפסוק, 'את הברכה', ע"י שמברכים את בני ישראל, התוצאה הוא 'אשר תשמעו אל מצות ה' אלהיכם', שבאים לידי עבודת ה'.

על הבעל תפילה שלא להסיח דעתו מהשי"ת

יש לנו להתבונן איך שהחזנים מאריכים ועושים תנועות משונות כדי למצא חן בעיני הקהל, ואינם מרגישים שבשעה זו

אבי הק' לא היה מדבר בלשון רחבה (א ברייטע שפראך) כנוסח של צאצאי בית נדבורנא, והיה בהצנע לכת מאד, וכדי ללמוד מאבי הק' דרך בעבודת ה' היו צריכים להיות עובד ה' גדול, אבל כשהכיר באחד שכבר הגיע לאיזה מדריגה אז היה כבר מדבר עמו בלשון ברורה ורחבה.

כשהיה מדבר בעת סעודה שלישית היה אומר הנוסח: עס ווערט געברענגט אין די ספה"ק.

בשעת הזמנים הק' של קודם תקיעת שופר וקודם כל נדרי היה דורש אז בפחד גדול, והיה מאריך בדרשתו, אבל היה די בעצם הדבר מה שראו אותו בשעת דיבורו לבא לידי תשובה, והיו רואים גודל פחדו ויראתו. ובזמנים הללו היו פניו מאירות באור מיוחד ובקדושה מיוחדת.

בראש השנה קודם התקיעות היה דורש באופן זה: אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלהיכם, היום זהו ראש השנה, כמו שאיתא בזה"ק, בראש השנה כולם עומדים לפני השי"ת, 'ראשיכם' בראשונה דנים את הראשים, ושואלים כל רב בעירו כיצד נראה עירו, כיצד נראים אנשי העיר, ובשעת הדין על רב העיר לקחת אחריות על כל אחד מאנשי עירו, ואז היה מתחיל לצעוק בקולות, יהודים, רחמו עלי!! אידן האטס רחמנות אויף מיר!! ואז היה בבית הכנסת התעוררות תשובה גדולה.

אמר זקה"ק הרבי ר' בערצי שגם הנפטר בשעה שמוליכים אותו בשעת הליתו, אילו היה לו הכח היה מרים את ראשו לראות אם מלויים אותו ציבור גדול, כי עד שאין סוגרים את האדם בקברו, עדיין יש לו תאוה זו של הכבוד, ועל דבר זה התפלל הבעש"ט הק' ברגעיו האחרונים, וכמו ששמעו ממנו את דיבוריו האחרונים איך שהתפלל 'אל תביאנו רגל גאווה'.
זהו עבודה גדולה, לבטל את היש, שלא ירגיש שיש בו איזה חשיבות.

היסוד הוא לדעת שרחוקים מהשי"ת

ברש"י (פסוק ל) וזהו לשון אחרי כל מקום שנאמר אחרי מופלג הוא. על פי זה ביאר זקה"ק הרבי ר' מאיר' מקרעטשניף את הפסוק 'אחרי ה' אלהיכם תלכו', שכאשר ירגיש האדם שהוא מרוחק מהשי"ת, אזי ילך בעבודה ויתעלה.

בגנות הדיבור בלשון של הציונים

יש המתירים עצמם לדבר בלשון שבדו להם הציונים לפי שבני ספרד אינם יודעים לדבר בלשון אחרת, אבל האמת הוא שהבאבא סאלי לא היה מדבר בלשון שלהם אלא בלשון הקודש.

אצל הבאבא סאלי היה הספה"ק נועם אלימלך על שולחנו, וכבר אמר המהר"ש מבעלזא שכל מי שמתאנח אנחה של

הם עומדים לפני השי"ת בתפילה, וכיצד הם יכולים להסיח דעתם מכוונה זו לעמוד לפני ה' ולחשוב כיצד למצוא חן בעיני הקהל, ויש ללמוד מזה מוסר השכל איך שהאדם יכול לטעות בקל, ולכן צריכים לרבי כדי שידע האדם כיצד לנהוג.

ויש בישמח משה דרשה מיוחדת לבעל תפילה בימים הקדושים, והוא מאריך הרבה בענין זה שצריך הבעל תפילה שיהיה כל כוונתו לשם שמים.

החזן יוסל'ע רוזנבלאט ע"ה היה ערליכער חזן, ובמעות שהיה מקבל עבור החזנות היה משיא יתומים והיה עושה במעות עוד מצוות, ופעל עבור היהדות, וזכורני שאצל השכן שלנו בבראדשין היה פאטיפאן (=טעיף), והיינו שומעים מתוך ביתם את החזנות של יוסל'ע, ואבי הק' היה חוזר הרבה פעמים את הנוסח שלו של מברכים החודש איך שאמר "יראת שמים, יראת שמים, אהוי, ויראת חטא".

כמו כן היינו שומעים את ה"ותערב", ואני ידעתי בילדותי את הנוסח של ותערב, והייתי שר הנוסח בפני הבחורים, והיה פעם אחת שזקה"ק צוה להעיר אותי בלילה ושאשיר לפניו את ה"ותערב", וכוונתו היה לשמוע את ה"השב שכינתך לציון עירך", והיה זה כתיקון חצות.

על דבר זה צריך האדם לעמול כל ימי חייו, שיהיו כל מעשיו לשם שמים, ועל דבר זה צריכים לעמול עד לרגע האחרון, וכבר

להבות אש

יראת שמים בכל העולם זה בכוחו של הבעש"ט הק', והכוונה גם לבני ספרד.

אותם שאינם חסידים יש להם אהבת תורה גדולה, והבעש"ט לימד כיצד להתעלות על ידי התורה.

כשמפריש מנכסיו לה' בא לידי שמחה

ושמחתם בכל משלח ידכם אתם ובתיכם אשר ברכך ה' אלהיך (שם ז). הנה עד שלא הגיע האדם לבית המקדש לא ידע מה יועיל עם כל הנכסים אשר קנה לו, ולכן לא הגיע לידי שמחה עם משלח ידו, אכן כשהגיע לבית המקדש וראה מה שפעל עם נכסיו, שהוא מביא הרבה קרבנות, אז הגיע לידי שמחה במה שקנה רכוש.

כשהיה הרה"ק ר' איציק'ל מפשעווארסק בפאריז, היה יושב כל היום בבית המדרש עם טלית ותפילין, והיה שב לביתו רק בשעה מאוחרת ביום, ובכל היום כמעט ולא טעם מאומה, ובקשה בתו הרבנית של הרה"ק ר' יענקל'ע שיאכל איזה דבר, והכינה לו סעודה, אבל הוא פתח תיכף גמרא והתחיל ללמוד ואמר, אם לא אלמד עכשיו, וועל איך בלייבען אומ'געלערנט, ולא מיהר לאכול סעודתו.

רק כשבאו לארץ ישראל זכו לגושפנקא דמלכא

כי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה (דברים יב, ט). א'ל ה'מנוחה ו'אל ה'נחלה ר"ת השם שיוצא מהפסוק א'ת ה'שמים ו'את ה'ארץ, ושם זה נקרא חותם המלך, גושפנקא דמלכא, ועד שלא באו לארץ ישראל לא זכו לבא עדיין לגילוי של שם זה.

בכח אר"י ינצל מכל חטא

והניח לכם מכל אויביכם מסביב וישבתם בטח (שם, י). 'סביב' היינו העבירות שנמצאים מסביב לאדם, בבחינת שהאדם דש בעקביו, עבירות שנמצאים מסביב לאדם ואינו מרגיש בהם שהוא עובר עליהם, אבל כשיבואו לארץ ישראל, אז יוכלו להנצל גם מחטאים אלו, ואז יהיה 'וישבתם בטח', אבל כל זמן שהאדם נכשל בחטאים שנמצאים סביבו באים עליו כמה מיני פניות ואינו בטוח בעבודתו.

בענין הלימוד בקספר התניא

שאלתי את הרה"ק המהר"א מבעלזא אם טוב הדבר שאלמד בספר התניא עם הבחורים, ובתחילה ענה לי תשובה שאי אפשר לפרשה ברבים.

ולאחר מכן אמר לי, בבעלזא לא היה נוח

והנה מה שסיפר לי הרה"ק עובדא זו, אף שלא היה לו שייכות עם לימוד התניא, אבל הרה"ק ביקש ללמדני ענין זה, שכל מה שנגזר על האדם לבא יבא ממילא, כך היה דרך הצדיקים ללמד את בני ישראל.

בענין נקיות וסדר

ברש"י (פסוק יא) ראה נא אנכי יושב בבית ארזים וארון האלהים יושב בתוך היריעה. ענין זה ישאל כל אחד את עצמו כשרואים בבית המדרש איך שיש פסולת על הארץ וכדומה, ויתבונן שבביתו לא היה מסכים להנהגה זו, וכיצד ינהג בבית ה' באופן זה.

ובכללות צריכים להזהר עד מאד לסדר את חפציו, וכמו שראיתי אצל הרה"ק **מבעלזא** כשהיה בביתו, איך שקיפל את בגדיו קודם השינה בעצמו, שאמרו צדיקים שבמקום ששורה הפסולת והבלבול יש שליטה לצד השני, ובכל מקום שהוא מסודר אין להם שליטה, ואין הקדושה יכולה לחול אלא במקום שיש שם נקיות.

גם הדברים הקטנים שמקרבים אותו לעבודת ה' נחשבים לעבודה

ברש"י (שם ד"ה שמה תביאו) חרבה נוב ובאו לגבעון היו הבמות מותרות עד שבאו לירושלים. בספה"ק מבארים שכאשר יש לאדם מחשבה טובה לבא לידי עבודת ה',

שהבחורים ילמדו קבלה, אבל תניא אינו קבלה, ולאחר מכן סיפר לי באריכות, שאביו המהרי"ד **מבעלזא** רצה לקנות כל ספריו של **הצמח צדק**, שחיבר הרבה חיבורים, - וכמדומה שכתב כ"ד אלף דפים (בויגן), ונוסיף ונספר עליו, שפעם שאלו אותו איך היה לו כ"כ הרבה זמן לכתוב, והשיב שהיו לו סדרים קבועים לגמרא ולחסידות, ולעולם לא החליף את סדריו, שהזמן שלמד גמרא לא למד שולחן ערוך, ולא שינה מעולם את סדריו, והיה לו גם זמן מיוחד לכתביה, ולכן היה סיפק בידו ללמוד את כל סדריו והיה לו הצלחה בחייו.

ובחייו של זקנו הבעל התניא היה עורך את ההקפות בשמיני עצרת ושמחת תורה, ושנה אחת הורה שכל אחד יקח בידו **ספר התניא** ושילכו הקפות עם ספר התניא, וכאשר ספרו הדבר לזקנו אמר שהצדק עמו, שהתניא מסודר לג"ן פרקים, כנגד ג"ן הפרשיות שיש בתורה.

ואמר לי הרה"ק **מבעלזא** שאביו רצה להשיג כל ספרי **הצמח צדק**, והיה לו חיבור על המשניות שלא היה בנמצא, ושלח אביו להודיע למוכרי הספרים שישלחו לו הספר, וכאשר הגיע הספר, באותו יום הגיע לשם יהודי מכפר אחד ואמר, רבי, מאחר ואיני משתמש בספר זה, הבאתי את הספר כמתנה לרבי, ואז שלח אביו לקרוא לכל אנשי ביתו והראה להם שכל מה שנגזר על האדם לבא אליו זה יבא ממילא.

הקטנים, מה שקיבל על עצמו קבלה קטנה אחת ועוד קבלה קטנה, ודבר זה גרם לו שיבא לידי בחינות אלו, ואז נחשב לו כאילו כבר הגיע לידי מדרגה באופן גדול.

וכאשר היה זקה"ק מדבר בענינים אלו בכלליות היה מפרש הפסוק 'ולמען תאריך ימים על האדמה אשר ה' אלהיך נותן לך כל הימים', שהנה האדם יש לו הרבה שנים שלא עבד את ה', וכיצד יוכלו לומר עליו שהיה לו אריכות ימים, שאריכות ימים אין הכוונה להרבה שנים של אכילה ושתייה ומסחר, אלא אריכות ימים היינו שלמד הרבה דפי גפ"ת וכמה אלפי הלכות, וקיים אלפי מצוות ומעשים טובים, אבל אם היה זמן שלא קיים תורה ומצוות, ולאחר מכן התחיל לעסוק בתורה ומצוות, וכיצד יזכה לאריכות ימים, רצ"ל על ימים שעברו, על זה נאמר 'אשר ה' אלהיך נותן לך 'כל' הימים', שהשי"ת ישיב לאדם כל ימיו, להחשיבם כאילו עבד את ה' בימים אלו.

וזהו הענין של היתר הבמות עד שבאו לירושלים, שבני ישראל הלכו ממקום למקום, ועדיין לא היו במדרגה העליונה, ואז עשו להם משכן, עד שבאו לירושלים, ולפי שלא התרשלו בעבודתם, נחשב להם כל הימים כימים של עבודת ה'.

קרוב ה' לנשברי לב

ברש"י (שם ד"ה והיה המקום) ראה נא

אם בשמירת הלשון, שלא ידבר דברים בטלים, ואחד חושב שישמור את זמנו או את מחשבתו וכדומה, וכבר אמר **האהבת ישראל** שבכל שנה הוא מקבל על עצמו ענין אחד לעבוד על ענין זה בשנה זו, ובמשך כל השנה הוא עובד על ענין זה.

ולאחר נישואיי אמר לי הרה"ק **המהר"א מבעלזא**, שלאחר נישואיו של אחיו ישב בבית חמיו, ושאל את אביו **המהרי"ד** איזה ספרי חסידות ילמד, ואמר לו אביו, הנה אי אפשר ללמוד כל הספרים, אבל יעשה לו סדר שבכל שנה ילמד שנים או שלשה ספרי חסידות, ובשנה שלאחר מכן ילמד עוד ספרים.

והנה כאשר האדם מבקש לבא לידי עבודה, אם שנה אחת יקבל על עצמו לשמור את לשונו ושנה אחת ישמור את מחשבתו וכדומה, גם אם עדיין אינו מרגיש פחד ה' ואינו רואה שם הוי"ה כנגד עיניו, הנה כשאחד יוצא מביתו בירושלים לנסוע לעיר אחרת, לפתח תקוה, אף שלא יבא לשם ברגע אחד, אבל בכל שעת נסיעתו הוא נוסע לפתח תקוה, וכמו כן מי שנוסע על דרך של עבודת ה' להיות עובד ה' אף שהוא עדיין על הדרך, ועדיין לא הגיע לידי מדרגות, אבל על ידי כל קבלה שהוא מקבל על עצמו הוא כבר מתעלה, ואם לא יפול אזי יתעלה עד מאד.

וכאשר יבא לידי מדרגה, אזי מחשבים לו כל הזמנים שהיה לו כחלק מעבודתו, אף שעדיין לא הגיע לידי מדרגה, כי הדרך לבא למה שהגיע היה על ידי הדברים

ובוכה 'ראה נא אנכי יושב בבית ארזים וארון האלהים יושב בתוך היריעה', ואעפ"כ לא היה בידו לבנות את בית המקדש, כי השי"ת לא נתן לו הרשות לבנות את בית המקדש, ומה שייך שברון לב יותר מזה, והטעם שלא נתן לו השי"ת רשות לבנות את בית המקדש, לפי שהיה רוצה בשברון לב הזה ובצימאון לבנות את בית המקדש, וידוע מה שאמרו צדיקים במעלת שברון הלב, שאנחה של יהודי משברת כל השערים.

הרה"ק מבעלזא היה הרבה פעמים מתאנח בשעת עריכת השולחן, "אוי, וואס וועט זיין מיין סוף", ורק העומדים קרובים אליו שמעו את הדבר, וכשהיה בביתו היה אומר כן כמה פעמים עם הנוסח, וכמו כן סיפר האדמו"ר מטשערנאביל, שהיה נמצא הרבה אצלו, והרבה פעמים נפגשתי עמו שם, והוא היה מצאצאי בית בעלזא, ואמר ששמע איך שאומר 'ווער ס'איז מיך מקנא, בין איך איהם נישט מקנא'.

אני לא ראיתי את הרה"ק מבעלזא מרעיש עולמות בגלוי אודות ביאת המשיח בשעת התורות והשמועס'ן, אך אני זוכר כשהיה בביתי, כשיצא משם כדי לשוב לתל אביב עמד וכולו אש להבה שלא כדרכו, והתאנח 'משיח', 'משיח'.

פעם אחת כשבאתי מירושלים, בדרך כלל הייתי נוסע עם טעקסי, ואז נסעתי עם הרכבת, וכשבאתי כבדו אותי להתפלל

אנכי יושב בבית ארזים וארון האלהים יושב בתוך היריעה. בגמרא אמרו (שבת ל.) "אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא, רבוננו של עולם, מחול לי על אותו עון, אמר לו, מחול לך, אמר לו, עשה עמי אות בחיי, אמר לו, בחייך אני מודיע בחיי שלמה בנך אני מודיע, כשבנה שלמה את בית המקדש ביקש להכניס ארון לבית קדשי הקדשים דבקו שערים זה בזה, אמר שלמה עשרים וארבעה רננות ולא נענה וכו', כיון שאמר ה' אלהים אל תשב פני משיחך זכרה לחסדי דוד עבדך מיד נענה, באותה שעה נהפכו פני כל שונאי דוד כשולי קדירה וידעו כל העם וכל ישראל שמחל לו הקדוש ברוך הוא על אותו עון", ועל פי זה ביאר זקה"ק הרבי ר' מרדכי'לע מה שנאמר 'נודע בשערים בעלה' שעל ידי שערי בית המקדש נודע קדושתו של דוד המלך.

והנה דוד המלך היה נחשב בימיו שחטא, ולכן היה מתענה כל ימיו, ורק בלילה היה אוכל מעט פת עם הדמעות שבכה, וכן מביא בחקל יצחק בהקדמה לספרו לפרש בשם חז"ל הכתוב (תהלים קב, י) 'כי אפר כלחם אכלתי ושקוי בבכי מסכתי', שפעם הביא דוד המלך את ידידו לארמון המלוכה והניח לפניו סעודה גדולה, ודוד לא אכל מאומה, ולאחר מכן מילא כוסו בדמעות, ואכל פתו באפר וטבלו בדמעותיו.

ויש לפרש מה היה שברון רוחו של דוד המלך, לפי שדוד המלך היה מתאונן

שלום עליכם, ומצד אמי הנני מצאצאי בית סיגעט², ואמי רצתה שאשתמש גם בנוסח של סיגעט, אבל אצל זקה"ק לא היה הדבר שייך, וכדי לקיים רצון אמי חשבתי, שגם אם איני יכול לומר קידוש בנוסח סיגעט, אבל אוכל לומר שלום עליכם בנוסח סיגעט, אבל חששתי לשנות הנוסח ממה שנהגו אבוה"ק, והנה כשהייתי נוסע לבעלזא קיבלתי הרבה תשובות גם על מה שלא שאלתי, ופעם אחת כשחשבתי לשאול אותו על הדבר הזה, ובאתי ביום חול, ונתן לי שלום בשתי ידיו, מה שלא היה דבר רגיל אצלו, ואמר לי שלום עליכם בתנועה וניגון.

כשהייתי בראשונה באמריקא בשנת תשי"ז כדי לבנות המוסדות, לא הצלחתי כל כך במגבית, מחמת כמה טעמים, ושלחתי גיסי מראחוב כמה פעמים להרה"ק להזכירני לטובה, ובסוף הצלחתי מעט, וכאשר שבתי מאמריקא ונכנסתי לקבל שלום מהרה"ק מבעלזא, התחיל לומר לי, כאן יש לך ב"ה תנור לאפיית מצות, שהוא זכר שיש לי תנור, כי כמה שנים קודם לכן שלח לי אחד מחסידי קרעטשניף מאמעריקא סכום גדול של כסף, ולא ידעתי אם אבנה מקוה בממון זה, שאז הייתי דר עדיין בתוך העיר כפר עטה, ושאלתי את הרה"ק אם אבנה מקוה

קבלת שבת לפני התיבה, ואף שבדרך כלל היו מקבלים שלום רק לאחר התפילה, אבל מי שהיה ניגש לפני התיבה היה נכנס לקבל שלום קודם התפילה, וכאשר נכנסתי לפניו קודם קבלת שלום שאל אותי עם מה באתי לתל אביב, ואמרתי לו שנסעתי עם הרכבת, ואמר לי, זה חשוב מאד, כי אין הרכבת נוסעת בשבת, ולאחר מכן נודע לי שהרה"ק היה נזהר שלא לנסוע בטעקסי מתל אביב לירושלים אלא אם כן ידע בוודאות שהטעקסי לא נסעה בשבת, כדי שלא להנות מדבר שנעבדה בה עבירה, ולפעמים הייתי משתדל בדבר כפי האפשר.

הרבה פעמים ראיתי אצל הרה"ק מבעלזא רוח הקודש גלויה, באחד הנסיעות כשנסעתי מירושלים לתל אביב עם טעקסי העלה הנהג אשה על הטעקסי, ולא הייתי יכול למחות בו, והדבר הפריע לי ביותר, וכאשר באתי להרה"ק התביישתי להכנס אליו, וכאשר נכנסתי שאל אותי, עם מה באתם לכאן, ואמרתי שעם טעקסי, ושאל, מי עוד ישב בטעקסי, ולא נתן לי לענות ואמר, ניין, ניין, אלא שרצה להראות לי שהוא יודע.

עוד פעם אחת ראיתי אצלו דבר גלוי, שהנה בקרעטשניף המנהג שאומרים שלום עליכם בלא ניגון, ובסיגעט שרים

² שאמו של רבינו הרבנית רצתה ע"ה היתה בת הרה"ק ר' צבי הירש ריינמאן זצ"ל חתן הגה"ק ר' אברהם אהרן מקאלבסוב זצ"ל בנו בכורו של הגה"ק הייטב לב זצ"ל.

אמר לי, מאחר שיהודים מכריזים על הדבר זה מן השמים, ולכן תראה שכאשר בני ישראל יבואו אליך תוכל לעשות להם הנאה, והיה זה הבטחה שאוכל לעשות להם טובה.

מי שמחפש את ה' ימצאנו

לשכנו תדרשו ובאת שמה (דברים יב, ה). זקה"ק ישב בנדבורנא בחיי אביו במשך עשר שנים, ולאחר הסתלקותו של אביו הרבי ר' מאיר'ל הגיע לקרעטשניף, ובנדבורנא היו לו הרבה חסידים, אבל חלק גדול מהבאים לקרעטשניף לא הכירו אותו כלל, לפי שנדבורנא היה רחוק מקרעטשניף, ובראש השנה באו עולם גדול, וכאשר עברו לפניו להתברך בשנה טובה כנהוג לא שאל לשום איש מי אתה ומאין תבוא וכו', אבל היה יהודי חסיד אחד שהגיע מעיר אחת, ובלא לשאלו מי הוא, שאלו, מה אתם מחפשים אצלי, שבין כל הבאים שאל רק אותו, ולא שאלו מי הוא, אלא שאלו, ליבער איד וואס טוט איהר דא ביי מיר, וענה היהודי שהגיע לראות היכן שוכנת השכינה, אולי הוא שוכן כאן, ואז היה זקה"ק סך הכל בן כ"ו שנה.

ועל פי זה פירשתי וזהו 'לשכנו תדרשו ובאת שמה', שכאשר תחפשו את השי"ת תמצאו אותו במקום שהוא נמצא שם.

או תנור למצות, והוא ענה לי ששתי הדברים הם דברים חשובים, אבל תנור למצות היה גם אצלינו בבעלזא, וכפל לומר פעמיים שלא כדרכו, ואז הוסיף לומר, הנה בבעלזא היה עולמות גדולים - והיה זה שלא כדרכו מה שדיבר על הציבור שנסעו לבעלזא - והכוונה שהיו שם הרבה אנשים, וכאשר אבי הק' (המרי"ד) היה הולך למקוה בערב ראש השנה או בערב יום הכפורים היה אז ממש סכנת נפשות, ולכן עשה לו אבי מקוה בביתו, אך עכ"ז היה שמח כאשר היה עולה בידו מפעם לפעם לטבול במקוה של הציבור [זיך אריינכאפן], אבל בשעת השלום עליכם השיב לי שהוא זוכר שיש לי תנור למצות.

כשהייתי בחור היה כבר קורא לי בשם "ר' הערשל'ע", לפי שהיו עמי הבחורים מהלאגערן, והרה"ק גם הסמיך אותי לרבי כנגד דעתי, שהיה פעם אחת בסוכות בעת עריכת השולחן של שמחת בית השואבה, והגבאי אמר "ר' הערשל'ע", ולא היו שם חסידים, ואז אמר הרה"ק מבעלזא לאחיו הרה"ק מבילגוריא שצריכים לתת לי שם 'מדארף איהם געבן א נאמען', ושלא יקראו לי בשמי.

וכן היה כשהייתי עדיין בחור, והלכו להרה"ק שיצוה עלי להיות רבי, ואז

דא"ח רעוא דרעוין פרשת ראה תשע"ט לפ"ק

כבר דיברנו מכך, אך נדבר שוב, כי רבינו זי"ע היו אומר כי "ראש השנה" הוא ראש וסימן לכל השנה כולה, וכמו שאמר כי לאו דוקא בשעה שזועק האדם תחת הטלית 'זכרנו לחיים' נותנים לו בשמים לחיים טובים, רק אפשר שכשיוצא החוצה בהפסקה ולוקח 'ציגרעטל' הרי בשעה זו שופטים את האדם. כי עלינו לדעת, שאין אנו יודעים באיזה שעה שופטים את האדם בשמים, ולפיכך איך אפשר להסיח דעתנו מן הדין לדעת מתי שופטים אותנו.

אאמו"ר זי"ע היה נוהג לומר, כי כל אחד ואחד צריך לדברים, וכל אחד רואה דברים אחרים לנגד עיניו, זה רואה רוחניות וזה רואה גשמיות, אבל האמת כי הכל צריך האדם, ברוחניות ובגשמיות, וכל אחד ואחד מעמיד צעטיל לפני בורא כל עולמים מה הוא צריך לכל השנה כולה, אך הקדוש ברוך הוא זועק ואומר "אי מלכא אנא עד האידנא אמאי לא אתית לגבאי", נעבור ונראה כיצד נהגת במשך כל השנה כולה, וכיצד תעז לבקש מן בורא כל עולמים כתיבה וחתימה טובה.

בזכות כל הצדיקים, בזכות שבת קודש, בזכות רבינו זי"ע, ובזכות כל הצדיקים שבימים הללו חל יומא דהלולא דיליה, ובזכות הציבור הקדוש, יהרא רעוא, שאזכה לעורר לבבי הנשבר ולעורר את לבבות ישראל.

בשבת קודש זו אשר נכנסים אנו לחודש אלול, שהוא זמן הגדול להכין נפשינו קודם בוא יום הדין הגדול והנורא, צריכים אנו לדעת שתיוקן גדול הוא לתקן הדיבור, כמו שהיו נוהגים תלמידי הבעש"ט הק' שהיו מתענים בדיבור כל חודש אלול, וכן נהג רבינו זי"ע בהרבה שנים כל חודש אלול, ובזה מתקנים כל הדיבורים שמדברים בכל השנה כולה.

הרי על כל תיבה ותיבה שמוציא האדם מפיו, יש על כך משפט למעלה, אם היה צריך לאומרו או לאו, ובראש השנה כל מעשי האדם ודיבוריו עוברים למעלה על המשקל, ושוקלים ורואים עד כמה היה צריך לעשות כן, ועל כל דיבור מחשבה ומעשה דנים את האדם למעלה.

קאנטראקט לשנה הבאה, והקב"ה יושב ובוחר כל מחשבה דיבור ומעשה, מה עשה בעניני קדושה וטהרה, ומה עשה בתאוות העולם, וכביכול ית' רואה ומחשב חשבונו של עולם מה היה במשך כל השנה כולה, ואין דבר נעלם מלפניו ית', ואין שכחה לפני כסא כבודו, ממילא ח"ו אם מוצא הקב"ה שלא נהג האדם כשורה הרי החשבון ברור, ואין הקב"ה נותן לו קאנטראקט חדש. אבל אם נוהג האדם בקדושה וטהרה בכל הענינים, ברוחניות וגשמיות, תורה ועבודה ויראת שמים באמת ומידות טובות.

ובפרט בענין של "קדש עצמך במותר לך" - אשר הוא חשבון גדול לעצמו, אשר אף שיש לו רשות מן התורה הק' לנהוג בהיתר אבל צריך הוא לקדש עצמו עוד ועוד, והקב"ה יושב ועובר על כל זאת, בין אדם למקום ובין אדם לחבירו ובין איש לאשתו, כיצד נהג עם בני ביתו, וכיצד חנך את ילדיו ונתן להם אהבה ויראת שמים שיגדלו על דרך התורה והיראה, ולא שילכו ח"ו פוסט און ליידיג, הקב"ה רואה כל זאת ומחשב חשבונו של עולם ליתן לו שנה טובה ומתוקה וכתובה וחתימה טובה.

הקב"ה לא ברא את העולם רק עבור שיהיה קיום לעולם, לגדל את הדורות הבאים על דרך התורה והיראה, "את עמלנו אלו הבנים", לחנך את הילדים

אבל האמת, כמו שאמר רבינו זי"ע בבכיות נוראות "מאתמול קדמנוך לחלותך", הרי אין אנו מגיעים לבקש רק מעתה, רק מאתמול ומקודם כבר הגענו אליך לבקש ממך, כי רק מי שעובד כל השנה כולה הרי הוא יכול להעזי פניו ולבקש ממנו ית' לכל השנה כולה.

והוסיף רבינו זי"ע בספרו "קדושת צבי", כי משל לאחד שהיה לו קאנטראקט עם בעל הבית אחד, הרי אם עושה עסקים טובים ושומר על כל פרוטה שיבוא לבעל הבית, ואין ידו במעל חלילה, רק הוא געטריי להגעשעפט, הרי בסוף השנה נותן לו בעל הבית קאנטראקט טוב לשנה הבאה, ועוד מוסיף לו כהנה וכהנה, כי הרי לפי החשבונות הוא רואה שהכל נהג לטובה, ואת כל העסק ניהל על הצד היותר טוב.

אבל אם חלילה אותו אדם הוא גנב, ואין לו ענין כלל בחשבון של בעל הבית ורק רוצה להרויח לעצמו, ובכל השנה כולה הוא גונב את בעל הבית, הרי במשך כל השנה כולה לא אמר בעל הבית כלום, אבל בסוף השנה כולה כשרוצה האדם להמשיך לשנה הבאה, יעבור בעל הבית על כל החשבונות ורואה כי אותו אחד רק גנב לעצמו ורימה את בעל הבית בכל מה שיוכל, ולא היה כלל געטריי לזה הגישעפט, הרי ודאי לא יתן לו בעל הבית קאנטראקט לשנה הבאה, רק ישלחנו לנפשו.

והנמשל ברור, בראש השנה כל אחד ואחד מגיע לרבונו של עולם ומבקש ממנו

וב"ה זכינו ונתן לנו הקדוש ברוך הוא משמים את חודש אלול, "אני לדודי ודודי לי", כמו שדרשו בספה"ק, שאם יתקרבו ישראל להקב"ה, הרי אף הקב"ה מתקרב אלינו, ואף יום אחד בשנה חשוב שנה, וכל אחד ואחד יכול לתקן מחשבה דיבור ומעשה שלו, וכאשר ראינו שאין אנו יוצאים מן הגלות המר, הרי זה מחייב אותנו יותר ויותר. ואף בדור פחות כזה, אשר אין לנו אף צדיקי עולם שרפי מעלה שהיו בדורות עברו, אשר עליהם נסמכנו בכל הדורות, אף זאת אין לנו כלל וכלל, וכביכול הקב"ה דורש ותובע אף מדור קשה כל כך, שנחזור בתשובה שלימה, ונדע שאין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמים. ורק הקב"ה יכול להגן עלינו מכל פגעי הדור, שיוכלו בני ישראל לחזור בתשובה שלימה, להאמין בצדיק אמת, ולהאמין באלקותו ית' ובתורה הק'.

ואף בדור השפל הזה, אשר אין לנו צדיקים עמנו שיעוררו לבבינו בתשובה שלימה לפנינו ית', כמו שהיו בדורות עברו אשר הצדיקים עוררו לבם של ישראל, אבל שכינתא בגלותא, והשכינה הק' בתוכינו, ומתחננת אלינו שנבקש על השכינה הק' שנזכה לעלות לרגל ולקרב ביאת משיח צדקנו, ולהתקרב אל הקב"ה, ואף יום אחד בשנה חשוב שנה, ועוד חודש שלם לפנינו, הרי יכולים אנו לתקן שיהיה אף "עד אחרית שנה", לבטל כל הגזירות הקשות שהיו בשנה זו, ונהיה בבחינת "מאתמול קדמנוך לחלותך",

בדרך ישראל סבא, אבל אם ח"ו אינו מחנך את בניו לתורה ויראה, הרי הכל עולה על המשקל, "סוף מעשה במחשבה תחילה", - מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה, כמו שאמר אאמו"ר זי"ע בשם הבעש"ט הק', שמחשבה טובה הקב"ה מצרפה שיבוא לבסוף לידי מעשה, וכמו שאמר הרה"ק רבי מאיר'ל זי"ע בשם אביו הרבי ר' מרדכי'לע זי"ע, "אז ישיר משה", וברש"י שם שר לא נאמר אלא "ישיר", שהיוד על שם המחשבה נאמרה. ופי' כי כל מהות איש ישראלי הוא במחשבה, כי במקום שמחשבתו של אדם שם הוא נמצא, וסוף מעשה - אם נפל האדם בכל מיני כשלונות בעניני קדושה, ואפי' אם נפל חלילה באונס כברצון, היינו משום "במחשבה תחילה" - כי מחשבתו לא הייתה טובה, אבל אם הייתה מחשבתו טובה ודאי לא היה נכשל.

איתא בספה"ק, כי בתחילת השנה דן הקב"ה את השנה הזו אם בה יגאלו ישראל, ובראש השנה אנו נידונים אם ח"ו לא נצא מן הגלות אף בשנה זאת. וכי מי אינו רוצה לצאת מגלות לגאולה, בגלות הפרט ובגלות הכלל, הרי כל אחד ואחד רוצה לצאת מן הגלות המר, ואם עברה השנה ולא נושענו הרי מתחילת השנה דן את ישראל על כך.

דורות, בפרנסה בריוח שיוכלו לגדל בניהם לדרך התורה ועבודה לאהבת ה' ויראת ה', בחיות בתורה ועבודה ובשבת קודש, ובבריאות שלימה, ישלח ה' ית' את מלאך רפאל לרפאות את כל אחד ואחד מישראל.

ונזכה לסייעתא דשמיא בכל עת ושעה, ובשמירה עליונה ברוחניות וגשמיות, ויתמלאו כל בקשתינו לטובה ולברכה, בנחת דקדושה, ויהיו כל בתי ישראל מלאים שמחה ואורה, ונזכה לקבל פני משיח צדקנו בהתגלות כבוד שמים עלינו ועל כל ישראל, ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים, אמן.

שחלילה לא ידחה הקב"ה אותנו, רק נבוא אליו בקדושה וטהרה, בתורה ויראת שמים ותפילה, במידות טובות, בין אדם למקום ובין אדם לחבירו, ובחינוך הבנים בדרך ישראל סבא, שאם חלילה אין אנו מחנכים את בנינו ובנותינו על דרך ישראל הרי מה לנו חיים, ונזכה לקבל קאנטראקט חדש מאתו ית' לשנה הבאה.

יעזור השי"ת שנזכה לכתובה וחתומה טובה, ויתקבלו כל תפילות ישראל לרצון לפני אדון כל, ויהיה החודש הזה סוף וקץ לכל צרותינו, ונזכה לבני חיי ומזוני רויחי, ולזרעא חיא וקיימא, ובגעזונטע אידישע

